

RP 179/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner ändras.

I propositionen föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2023 fastställs. Det totala beloppet för arbetslöshetsförsäkringspremierna föreslås i övrigt hållas på samma nivå som 2022, men en separat höjning med 0,03 procentenheter föreslås för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie för att finansiera den omställningsskyddet som träder i kraft 2023.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie ska enligt förslaget vara 1,50 procent av lönen och arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen. Löntagares arbetslöshetspremie för delägare i företag föreslås uppgå till 0,75 procent av lönen och arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag till 0,52 procent av lönen.

Arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,52 procent av de sammanlagda löner som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,22 procent för den överskjutande delen av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet föreslås uppgå till 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,52 procent för den överskjutande delen av lönen.

Gränobeloppen för lönesummorna i fråga om självriskpremien ändras så att full självriskpremie tas ut av företag vilkas lönesumma är minst 36 024 000 euro. Självriskpremien tas inte ut av företag vilkas lönesumma är högst 2 251 500 euro.

Lönebeloppsgränserna relaterade till skyldigheten att betala omställningsskyddspremie föreslås revideras för att motsvara lönekoeficienten för 2022.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023,

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
2 Förslagen och deras konsekvenser.....	6
2.1 De viktigaste förslagen.....	6
2.2 De huvudsakliga konsekvenserna	7
3 Beredning.....	8
4 Specialmotivering	8
5 Ikraftträdande.....	9
6 Förhållande till andra propositioner.....	10
LAGFÖRSLAG	11
Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	11
BILAGA	13
PARALLELLTEXT	13
Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.....	13

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa

Enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan finansieringslagen, svarar staten, arbetsgivarna och löntagarna med obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremier samt arbetslöshetskassorna med medlemsavgifter för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Löntagarnas och arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier redovisas till Sysselsättningsfonden, som svarar för de andelar och förmåner som finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremierna. I fråga om de inkomstrelaterade förmåner som betalas av arbetslöshetskassorna — arbetslöshetsdagpenning och utgifter för alterneringsersättning — finansierar staten den andel som motsvarar grunddagpenningen. Staten deltar inte i finansieringen av förmåner som betalats under permitteringstid, vid väderhinder eller för tilläggsdagar. Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent. Sysselsättningsfonden svarar för finansieringen av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa till den del staten och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Den förhöjda förtjänstdelen finansieras i sin helhet av Sysselsättningsfonden. Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna en andel av förvaltningskostnaderna enligt 26 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984).

Sysselsättningsfonden svarar även för betalningen till Pensionsskyddscentralen av den avgift som avses i 182 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) och till statens pensionsfond av den avgift som avses i 5 § 2 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) under perioder av arbetslöshet och utbildning samt för betalningen av beloppet enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000). Dessutom finansierar Sysselsättningsfonden vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) som beviljas andra än företagare och yrkesexamensstipendier enligt den lagen som beviljas andra personer än sådana som står i tjänste- eller anställningsförhållande till staten. Enligt 23 § i finansieringslagen redovisar Sysselsättningsfonden av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst utgiften för grunddagpenningen. Sysselsättningsfonden redovisar dessutom årligen 50 300 000 euro till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen.

Arbetslöshetsförsäkringspremier

Sysselsättningsfondens utgifter finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier och med intäkterna från placeringar som görs med premierna samt vid behov med lån. Enligt 2 § i finansieringslagen ska arbetsgivaren betala arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetstägare löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetslöshetsförsäkringspremierna ska bestämmas så att fonden kan klara av finansieringen av de arbetslöshetsförmåner och övriga lagstadgade utgifter som den ansvarar för.

Enligt 12 § 1 mom. i finansieringslagen är en arbetsgivare och en i 15 § avsedd arbetstagare skyldig att betala arbetslöshetsförsäkringspremie för arbete som arbetstagaren utför i Finland. Också statliga affärsverk har en betalningsskyldighet i tillämplig utsträckning.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2022 är enligt 18 § 1 mom. i finansieringslagen 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är enligt lagen graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2022 är 0,50 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 2,05 procent för den överskjutande delen av lönen.

Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har i lagen definierats så att ändringarna i arbetslöshetsförsäkringspremierna ska fördela sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsgivarnas och löntagarnas andel av finansieringen av förmånerna har dessutom definierats så att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora.

Enligt 18 § 5 mom. i finansieringslagen ska arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 197 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 197 500 euro uttryckt i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar.

För 2022 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,74 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,50 procent av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag ska bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till Statskontoret för finansiering av pensioner. Däremot ingår den så kallade PSC-avgiften, som ska bokföras i arbetspensionssystemet för den privata sektorn i avgiftsgrunden och som utgör största delen av den.

För 2022 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,50 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 1,18 procent för den överskjutande delen av lönen.

Genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2012 (1332/2011) har universiteten en egen arbetslöshetsförsäkringspremie. Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 18 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (RP 87/2011 rd) som gällde denna ändring föreslogs det att universitetens arbetslöshetsförsäkringspremie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien, eftersom anställda som är födda före 1980 enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas av statens pensionsskydd och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie i deras fall inte används för finansiering av pension som intjänas under arbetslöshet. För 2022 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 0,50 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 1,49 procent för den överskjutande delen av lönen.

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen bestäms procentsatserna för arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för ett kalenderår i sänder. Sysselsättningsfonden ska senast i augusti lägga fram sitt förslag till premier för året därpå för social- och hälsovårdsministeriet.

Självriskpremie

Skyldigheten att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa gäller arbetsgivare samt statliga bokföringsenheter eller statliga affärsverk vars lönesumma som utgör grund för

arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret eller motsvarande lönesumma är minst 2 197 500 euro.

Betalningsskyldighet uppkommer om en arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), eller om en rätt till arbetslöshetsdagpenning som börjat efter uppnådd 61 års ålder och som beror på att anställningsförhållandet sagts upp fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 64 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 63 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt fram till övergången till ålderspension.

Arbetsgivaren är inte skyldig att betala självriskpremie om anställningsförhållandet har upphört innan personen i fråga har fyllt 56 år, anställningsförhållandet har varat mindre än tre år, anställningsförhållandet har sagts upp på basis av 7 kap. 2 § i arbetsavtalslagen (55/2001) eller hävts på basis av 8 kap. 1 § i den lagen av icke-hälsorelaterade skäl som beror på arbetstagaren, arbetstagaren efter att anställningsförhållandet upphört har uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa på nytt i en anställning hos en annan arbetsgivare än den som ursprungligen sade upp arbetstagaren, eller arbetstagaren har sagt upp sig på eget initiativ och utan arbetsgivarens medverkan.

Grunden för självriskpremien utgörs av det belopp motsvarande förmånsutgiften som skulle betalas till den uppsagda eller permitterade arbetstagaren till ett belopp motsvarande den inkomstrelaterade dagpenningen från det att hans eller hennes rätt till tilläggsdagar börjar tills han eller hon fyller 64 år, dock minst ett belopp som motsvarar förmånsutgiften för ett år.

Om rätten till dagpenning har börjat efter det att en person fyllt 61 år, utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid arbetslöshetsförmån har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 64 år.

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som självriskpremien grundar sig på. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma är minst 35 160 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien linjärt så att ingen självriskpremie uppbärs om lönesumman är högst 2 197 500 euro.

Självriskpremie uppbärs när rätt till tilläggsdagar börjar eller när en uppsagd arbetstagare har fyllt 64 år.

Omställningsskyddspremie

Omställningsskydd som består av utbildning och omställningspenning finansieras med en omställningsskyddspremie. Premien består av en del som betalas av den uppsägande arbetsgivaren och en gemensam del som ingår i arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie. Uppsägande arbetsgivarens omställningsskyddspremie tas enligt förslaget ut vid uppsägning. Uppsägande arbetsgivarens omställningsskyddspremie utgås från den omställningspenning som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar. Premiens belopp är den omställningspenning som betalas till arbetstagaren multiplicerad med 0—2,9 beroende på arbetsgivarens lönesumma. Bestämmelser om justering av koefficienten är i 18 § 6 mom. Arbetsgivare med en lönesumma som understiger 2 197 500 euro per år betalar dock ingen premie. Premien är alltså 0 euro när arbetsgivarens lönesumma är mindre (år 2022) än 2 197 500 euro per år. Därefter ökar den lineärt och når fullt belopp när lönesumman är 35 160 000 euro eller mer per år. De gränserna i

fråga om lönesumman är de samma som gränserna för självriskpremierna och justeras årligen med en lönekoeficient.

Sysselsättningsfonden sköter uppbörden av den del som betalas av den uppsägande arbetsgivaren. För detta ändamål upplyser arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten Sysselsättningsfonden om att omställningspenning betalats och om penningens belopp. Arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten ska också upplysa Sysselsättningsfonden i det fallet att en uppsagd person som i övrigt uppfyller villkoren för omställningspenning nekats den förmånen till exempel därför att personen inte har anmält sig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån inom utsatt tid. I det fallet bestämmer Sysselsättningsfonden beloppet av omställningspenningen och tar ut uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie enligt det. Arbetsgivarens gemensamma del definieras så att den täcker den del av utgiften för det nya omställningsskyddet som inte finansieras med intäkterna från uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie.

2 Förslagen och deras konsekvenser

2.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att arbetslöshetsförsäkringspremierna för 2023 ska fastställas. Med arbetslöshetsförsäkringspremierna finansieras utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, och premierna ska bestämmas så att Sysselsättningsfonden kan klara av överföringarna av de betalningsandelar som den ansvarar för.

Det föreslås att det totala beloppet för arbetslöshetsförsäkringspremierna föreslås i övrigt hållas på samma nivå som 2022, men en separat höjning med 0,03 procentenheter föreslås för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie för att finansiera den omställningsskyddet som träder i kraft 2023. Enligt detta blir premien för löntagare 1,50 procent och premien för arbetsgivare 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro, och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen. Baserat på de föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremierna bedömer Sysselsättningsfonden att fondens resultat kommer att uppvisa ett överskott på ca 380 miljoner euro år 2023. Fondens konjunkturbuffert uppgår då till ca 1 447 miljoner euro vid utgången av 2023. Konjunkturbuffertens maximibelopp uppgår till ca 2 180 miljoner euro.

Motsvarande relativa ändring föreslås även i arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare i företag, statliga affärsverk och universitet. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för universitet föreslås uppgå till 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,52 procent för den överskjutande delen av lönesumman. Löntagarpremien för delägare i företag föreslås uppgå till 0,75 procent av lönen och arbetsgivarens premie till 0,52 procent av lönen. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för statliga affärsverk föreslås uppgå till 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,22 procent för den överskjutande delen av lönen.

I propositionen föreslås att gränsbeloppen för de lönesummor som tillämpas i fråga om självriskpremierna höjs med 2 års lönekoeficient, så att de motsvarar gränsbeloppet för lönesummor i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremierna. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma är minst 36 024 000 euro. Om lönesumman är mindre sjunker självriskpremierna linjärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 251 500 euro.

Lönebeloppsgränserna relaterade till skyldigheten att betala omställningsskyddspremie föreslås revideras för att motsvara lönekoeficienten för 2022.

2.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Arbetslöshetsförsäkringspremier

Enligt Sysselsättningsfondens bedömning baserad på finansministeriets ekonomiska prognoser beräknas fonden uppvisa ett överskott på 423 miljoner euro 2023. I år beräknas resultatet uppvisa ett underskott på cirka 428 miljoner euro. Eftersom konjunkturbufferten beräknas uppgå till 1 062 miljoner euro i slutet av 2022, uppskattas bufferten mot bakgrund av finansministeriets prognos uppgå till 1 485 miljoner euro vid utgången av 2023.

Tabellen nedan visar beräknade värden för Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek 2023. Beräkningarna baserar sig på finansministeriets och Sysselsättningsfondens prognoser. I tabellen finns också ett riskscenario enligt en arbetslöshetsgrad på 8,3 procent.

Tabell 1. Beräkning av Sysselsättningsfondens resultat och konjunkturbuffertens storlek för 2022 utifrån olika ekonomiska prognoser.

	Beräknat resultat för perioden (mn euro)	Beräknad konjunkturbuffert (mn euro)	Beräknad arbetslöshetsgrad
Finansministeriets ekonomiska prognos	423	1 485	6,5 %
Sysselsättningsfondens ekonomiska prognos	380	1 447	6,9 %
Riskscenario	-748	-172	8,3 %

Sysselsättningsfonden uppskattar att inflödet av arbetsgivarpremier kommer att uppgå till 1 385 miljoner euro (1 354 miljoner euro 2022) och inflödet av löntagarpremier till ca 1 450 miljoner euro (1 408 miljoner euro 2022).

Arbetslöshetsförsäkringspremien är en utgift som kan dras av i beskattning. De ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas minska inflödet av samfundsskatter med ca 4 miljoner euro, varav statens andel är 3 miljoner euro och kommunernas andel en miljon euro.

Av intäkten från löntagarpremierna redovisas till Folkpensionsanstalten en del som motsvarar beloppet av arbetslöshetsförsäkringspremierna för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. Genom den föreslagna premien redovisas under 2023 uppskattningsvis 267 miljoner euro för finansiering av grunddagpenningen.

Tabellen nedan visar förändringarna i arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp 2017—2022. Av tabellen framgår även de kvantitativa förändringarna i Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert 2017—2021.

Tabell 2. Förändringar i arbetslöshetsförsäkringspremierna och konjunkturbufferten.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Förslag för 2023
Arbetslöshetsförsäkringspremier (%)							
• löntagare	1,60	1,90	1,50	1,25	1,40	1,50	1,50
• arbetsgivare							
- lägre premie	0,8	0,65	0,50	0,45	0,50	0,50	0,52
- högre premie	3,30	2,60	2,05	1,70	1,90	2,05	2,06
- genomsnittlig avgift	2,40	1,91	1,50	1,25	1,41*	1,51*	1,54*
• sammanlagt	4,00	3,81	3,00	2,50	2,81	3,01	3,04
Konjunkturbuffert (miljoner euro)	106	969	1 668	1 045	633	1 062	1 485**

* Den genomsnittliga premien för arbetsgivare är en beräkning baserad på statistik och kan avvika något från premien för löntagare. Utfallet för den genomsnittliga premien kan också avvika något från beräkningen, eftersom lönesummorna för arbetsgivare inom olika premieklasser varierar något på årsnivå.

** Uppskattning enligt finansministeriets ekonomiska prognos.

3 Beredning

Enligt 18 § 6 mom. i finansieringslagen ska Sysselsättningsfonden senast i augusti lägga fram sitt förslag till följande års premier för social- och hälsovårdsministeriet.

De arbetslöshetsförsäkringspremier som föreslås i propositionen överensstämmer med Sysselsättningsfondens förslag. Statens affärsverks och universitetens arbetslöshetsförsäkringspremier har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

Finansministeriet, relevanta arbetsmarknadsorganisationer, Företagarna i Finland rf, Sysselsättningsfonden, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf och Folkpensionsanstalten har hörts under beredningen.

4 Specialmotivering

14 a §. *Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie.* De lönebeloppsgränser som föreskrivs i paragrafen föreslås ändras till att motsvara den lönekoeficient som gäller år 2022.

18 §. *Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp.* I 1 mom. föreslås en bestämmelse om arbetslöshetsförsäkringspremien för 2023 och om de gränser för lönesummor som ska tillämpas 2023. Enligt de i lag 970/2013 ändrade justeringsreglerna för gränserna för lönesummor ändras lönesummorna i lagen så att de motsvarar lönekoeficienten för föregående år. När premierna för 2023 fastställs höjs gränobeloppet för lönesummor med den lönekoeficient som tillämpas 2022.

Det totala beloppet för arbetslöshetsförsäkringspremierna föreslås i övrigt hållas på samma nivå som 2022, men en separat höjning med 0,03 procentenheter föreslås för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie för att finansiera den omställningsskyddet som träder i kraft 2023. Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås vara 1,50 procent. Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie föreslås vara 0,52 procent av en lönesumma upp till 2 251 500 euro och

2,06 procent för den överskjutande delen. Enligt Sysselsättningsfondens beräkning, som har gjorts utifrån finansministeriets ekonomiska prognoser baserat på den föreslagna arbetslöshetsförsäkringspremien, kommer resultatet för 2023 att uppvisa ett överskott på cirka 423 miljoner euro. Enligt detta förutses fondens konjunkturbuffert uppgå till cirka 1 447 miljoner euro vid utgången av 2023. Konjunkturbuffertens maximibelopp är ca 2 180 miljoner euro.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om löntagarpremier för delägare i företag och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag. Arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare ska enligt 14 och 16 § i lagen bestämmas så att de motsvarar finansieringen av de förmåner som delägarna är berättigade till. När arbetslöshetsförsäkringspremierna för delägare bestäms beaktas därmed inte den finansieringsandel som Sysselsättningsfonden betalar till arbetslöshetskassorna för finansiering av förmåner, och inte heller det belopp som betalas till statskontoret för finansiering av pensioner. För 2023 föreslås det att löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag är 0,75 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,52 procent av lönen.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk. Enligt 12 § 2 mom. i den gällande lagen har också statliga affärsverk som omfattas av lagen om statliga affärsverk (1062/2010) skyldighet att betala arbetslöshetsförsäkringspremie. När premien bestäms beaktas de finansieringsandelar som Sysselsättningsfonden betalat till arbetslöshetskassorna samt Sysselsättningsfondens förvaltningskostnader. För 2023 föreslås arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk vara 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,22 procent för den överskjutande delen av lönen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet. Enligt 11 § i lagen om införande av universitetslagen (559/2009) omfattas anställda som är födda före 1980 av statens pensionsskydd. I deras fall används inte arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för att finansiera pension intjänad under arbetslöshet. Av denna anledning föreslås det i enlighet med försäkringsprincipen att universitetens premie ska vara lägre än den allmänna arbetslöshetsförsäkringspremien. Arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet 2023 föreslås uppgå till 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,52 procent för den överskjutande delen av lönen.

Det föreslås att gränsbeloppen för lönesummorna i 5 mom. ska höjas med den lönekoeficient som tillämpas 2022. I övrigt motsvarar bestämmelsen gällande lag. Dessutom föreslås det att momentets ordalydelse ändras så att det premiebelopp som baserar sig på den lönesumma som underskrider gränsen för lönesumman inte avrundas till fem hundradelar utan att premien bestäms med en hundradels noggrannhet. Avgiften måste fastställas med en hundradels noggrannhet på grund av att den gemensamma delen av omställningsskyddsavgiften tas i bruk. Den gemensamma delen av omställningsskyddsavgiften ökar arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie endast med några hundradel av en procent.

24 §. *Betalningsskyldighet.* Det gränsbelopp för lönesummor som nämns i det inledande stycket i 1 mom. ändras så att den motsvarar den lönekoeficient som tillämpas 2022.

24 a §. *Självriskpremiens belopp.* Det föreslås att de gränser för lönesumman som föreskrivs i 3 mom. ändras så att de motsvarar den lönekoeficient som ska tillämpas 2022.

5 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2023.

6 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 14 a §, 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder, 14 a §, 18 § 5 mom. och 24 § 1 mom. i lag 678/2022 samt 18 § 1—4 mom. och 24 a § 3 mom. i lag 1189/2021, som följer:

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie utgår från den omställningspenning som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar och dess belopp är omställningspenningen multiplicerad med 0—2,9. Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie betalas för sådana arbetstagare som avses i 5 a kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremierna under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 251 500 euro är skyldiga att betala uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgivarens lönesumma är minst 36 024 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker premien lineärt så att ingen premie tas ut om lönesumman är högst 2 251 500 euro.

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2023 är 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2023 är 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2023 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,75 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,52 procent av lönen.

För 2023 är arbetslöshetsförsäkringspremierna för statliga affärsverk 0,52 procent av den sammanlagda lönesumman som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,22 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2023 är arbetslöshetsförsäkringspremierna för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,52 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie. Ändringar i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna

del. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 251 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet som överstiger 2 251 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 251 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om:

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstagaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 36 024 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 251 500 euro.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 _____

Helsingfors den 19 september 2022

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 14 a §, 18 § 1—5 mom., 24 § 1 mom. och 24 a § 3 mom., sådana de lyder, 14 a §, 18 § 5 mom. och 24 § 1 mom. i lag 678/2022 samt 18 § 1—4 mom. och 24 a § 3 mom. i lag 1189/2021, som följer:

Gällande lydelse

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställnings- skyddspremie

Uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie utgår från den omställningspen-
ning som Folkpensionsanstalten eller arbets-
löshetskassan betalar och dess belopp är om-
ställningspenningen multiplicerad med 0—
2,9. Uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie betalas för sådana arbetstagare
som avses i 5 a kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten
i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-
service.

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars löne-
summa som utgör grund för arbetslöshetsför-
säkringspremien under det år som föregår
uppsägningens år samt statens bokföringsenhet
eller affärsverk vars motsvarande lönesumma
är minst 2 197 500 euro är skyldiga att betala
uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares
omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgi-
varens lönesumma är minst 35 160 000 euro.
Om lönesumman är mindre, sjunker premien
lineärt så att ingen premie tas ut om lönesum-
man är högst 2 197 500 euro.

Föreslagen lydelse

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställnings- skyddspremie

Uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie utgår från den omställningspen-
ning som Folkpensionsanstalten eller arbets-
löshetskassan betalar och dess belopp är om-
ställningspenningen multiplicerad med 0—
2,9. Uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie betalas för sådana arbetstagare
som avses i 5 a kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten
i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-
service.

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars löne-
summa som utgör grund för arbetslöshetsför-
säkringspremien under det år som föregår
uppsägningens år samt statens bokföringsenhet
eller affärsverk vars motsvarande lönesumma
är minst 2 251 500 euro är skyldiga att betala
uppsägande arbetsgivares omställnings-
skyddspremie. Full uppsägande arbetsgivares
omställningsskyddspremie tas ut om arbetsgi-
varens lönesumma är minst 36 024 000 euro.
Om lönesumman är mindre, sjunker premien
lineärt så att ingen premie tas ut om lönesum-
man är högst 2 251 500 euro.

Gällande lydelse

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2022 är 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2022 är 0,50 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 2,05 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2022 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,74 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,50 procent av lönen.

För 2022 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,50 procent av det sammanlagda lönebelopp som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 1,15 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2022 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,50 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 197 500 euro och 1,38 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie graderas så att premien för den del av lönesumman som inte överstiger 2 197 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönesumman som överstiger 2 197 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundradelar av en procentenhet avrundad till närmaste fem hundradelar.

Föreslagen lydelse

18 §

Arbetslöshetsförsäkringspremiernas belopp

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för 2023 är 1,50 procent av lönen. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie är graderad enligt den lönesumma som arbetsgivaren betalar så att premien år 2023 är 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 2,06 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2023 är löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,75 procent av lönen och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie för delägare i företag 0,52 procent av lönen.

För 2023 är arbetslöshetsförsäkringspremien för statliga affärsverk 0,52 procent av den sammanlagda lönesumma som betalas av affärsverket för affärsverksamhet för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,22 procent för den överskjutande delen av lönen.

För 2023 är arbetslöshetsförsäkringspremien för universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009) 0,52 procent av lönen för en lönesumma upp till 2 251 500 euro och 1,52 procent för den överskjutande delen av lönen.

Löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie är lika stora *innan den gemensamma delen av omställningsskyddspremien läggs till arbetsgivares genomsnittliga premie*. Ändringar i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie, *med undantag för den ändring av utgifterna för omställningsskydd som finansieras med omställningsskyddspremiens allmänna del*. I arbetsgivarens genomsnittliga premie beaktas också självriskpremien. Arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie ska graderas så att premien för den del av lönebeloppet som inte överstiger 2 251 500 euro är en fjärdedel av premien för den del av lönebeloppet

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

pet som överstiger 2 251 500 euro. Denna fjärdedel uttrycks i fulla hundra delar av en procentenhet.

24 §

24 §

Betalningsskyldighet

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 197 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 251 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om:

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstägaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

1) den arbetslöshet som beror på att anställningsförhållandet har sagts upp eller arbetstägaren permitterats fortsätter så att personen i fråga blir berättigad till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

24 a §

Självriskpremiens belopp

Självriskpremiens belopp

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 35 160 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 197 500 euro.

Full självriskpremie är 90 procent av den förmånsutgift som avses i 1 och 2 mom. Full självriskpremie tas ut om företagets lönesumma enligt 24 § 1 mom. är minst 36 024 000 euro. Om lönesumman är mindre, sjunker självriskpremien lineärt så att ingen självriskpremie tas ut om lönesumman är högst 2 251 500 euro.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .